

בית משפט לעניני משפחה בקריית גת

1 יול 2023
10457-09-22

החלטה בבקשה להגירה פנימית בה עותרת התובעת להעתיק את מקום מגוריה לקיבוץ

מרדכי (מוטי) לוי

סגן הנשיא

מ.ח.
ע"י עו"ד רעות אוחנה-שקד ומיכל ריינס עמירה

תובעת

- נגד -

ע.ס.
ע"י עו"ד דן מלכיאלי וצחי פנקס

נתבע

החלטה

בעניין מעבר מגורים

לפני בקשת הגירה פנימית בה עותרת התובעת להעתיק את מקום מגוריה לקיבוץ XX.

עיקר טענות התובעת:

1. היא (להלן- האם) והנתבע (להלן-האב) חיו כידועים בציבור מחודש 02/2020 ומהקשר הזוגי נולד להם בנם המשותף. יליד 1/3/2021 (להלן-הבן).

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

האב מתגורר בישוב XXX בבית שבבעלותו והיא "נאלצה" לשכור יחידת דיור במושב XXX.

הסדרי השהות בין האב לבן התקיימו פעמיים בשבוע בימים שני ורביעי כולל לינה ובכל סוף שבוע שני מיום שישי ועד יום א'.

היא מבקשת להעתיק את מגוריה, כאמור, לקיבוץ XX, בו, נולדה, גדלה והתקבלה כחברה בו.

בתביעתה עותרת האם לקביעת אחריות הורית משותפת, ולהסדרי שהייה עד למעבר ככלל כפי הנוהגים היום. לאחר המעבר יתקיימו הסדרי השהות ללא שינוי ו"לחילופין, יקבע הסדר אחר, המקנה לאב ימי שהות המותאמים לנסיבות העתקת המגורים." היא "...נכונה להשתתף בנטל הסעות הקטין ישירות לבית האב, לחילופין לבית העסק של האב ב-XXX, כך, בימי חופשה כל אחד מההורים ישהה עם הבן משעה 08:00 עד לתום הסדרי השהות. בערבי חג ישהה הבן עם ההורים בחלוקה שוויונית ולסירוגין. עם המעבר יתחנך הבן במסגרת חילונית בקיבוץ XX ובמוסדות החינוך של המועצה האזורית XXX.

בנימוקיה למעבר ציינה האם שבשנת 2018 הגישה מועמדות להתקבל כחברה בקיבוץ "מתוך רצון לממש את חלומה, ולגדל את ילדה בקיבוץ". בחודש 11/2020 עת הייתה בהריון בחרה מגרש בקיבוץ וחתמה על התחייבות כספית לצורך פיתוח ומיסי חובה והחלה להעביר כסף לחשבון הנאמנות שנפתח ע"י הקיבוץ לצורך זה.

מגוריה בקיבוץ אפשריים כבר עתה הגם שטרם הושלמה בניית הבית אותו היא מתעתדת לבנות. האם ביקשה להדגיש שככל שלא תעבור להתגורר בביתה עם סיום בנייתו תפקע חברותה וחלומה להתגורר בקיבוץ ייגנז "שכן הקיבוץ לא יפתח שעריו לקליטה נוספת ב- 10 השנים הקרובות (בהתאם להחלטה שהתקבלה) והסיכוי לקבלת חברים בעתיד, שהם מעל גיל 50 – לא קיים".

האם טענה שעת הכירו היא והאב התגוררה במושב XXX ומיד בתחילת הקשר הודיעה לאב שבדעתה לעבור להתגורר בקיבוץ XX מיד כשתהייה לה הזדמנות לכך וזאת "על מנת להתחיל להיטמע בקהילה החדשה המתהווה ולפקח מקרוב על בניית ביתה". כעבור מספר חודשים של קשר הציע לה האב לעבור להתגורר עמו על מנת להקל עליה כלכלית בכך שלא תשלם דמי שכירות ותוכל לעמוד בתשלומים של בניית הבית בקיבוץ XX. האם הסכימה להצעה וכך היה כשלשני הצדדים ברור שהמגורים המשותפים הם זמניים.

המגורים המשותפים לא היטיבו את מערכת היחסים ביניהם, וביום 30/3/2022 עזבה האם את המגורים עם האב בביתו ועברה להתגורר, כאמור, בשכירות, במושב XXX.

היא פנתה אל האב בבקשה להסדיר את המעבר – הסדר שנדרש בשל לידת הבן. היא ההורה המרכזי. הבן מתחנך בקיבוץ XXX המצוי כ- 10 ק"מ מביתו של כל אחד מההורים.

המעבר לקיבוץ XX ייטיב את מצבו של הבן ויתרום לה, רווחתו תהייה יותר, תוכנס יציבות לחייו במגורי קבע בבית אמו, מערכת החינוך בה יתחנך היא מהטובות בארץ, והוא יהיה עטוף בסיוע סבתו וסבו (הוריה) המתגוררים בקיבוץ.

עיקר טענות האב:

2. האב מתנגד נחרצות למעבר לקיבוץ ש"נמצא ב-XXX, כ- 137 ק"מ מביתו של הנתבע.

אין כל קשר בין רצונה של האם לטובת הקטין. שיקוליה אנוכיים – לרבות שיקולים כלכליים בתחום הנדל"ן וזאת כשהיא "...לא טרחה לשים לנגד עיניה את טובת הקטין ולא לקחה בחשבון את הנזק שעלול להיגרם לקטין אם יורחק מאביו".

בינו לבין הבן הסדרי שהות שוויוניים והוא עומד על שימורם – מה שלא יתאפשר במעבר האם להתגורר בקיבוץ XX. הוא מסכים כעקרון להסדרי השהות המבוקשים על ידי האם והנוהגים היום.

האב התנגד למינוי מומחה שכן "עוד מוקדם לעשות זאת" אך הסכים למינוי עו"ס והתנגד למינוי אפוטרופוס לדין, בין היתר, משום שהבן לא יכול להביע עמדתו.

האם התגוררה בביתו משך כשנתיים במושב XXX המרוחק כ- 10 דקות ממקום מגורי האם לעת הזו בשכירות במושב XXX.

לאב זמני שהות נרחבים עם הבן, הוא אב מסור ומעורב ואם יאושר מעברה של האם עם הבן הרי שיהיה "אב אורח".

האב טען שהאם התקבלה לחברות לאחר שהחל הקשר הזוגי ביניהם, כאשר הוא "...הבהיר לתובעת מהרגע הראשון שהוא לא יעבור בשום פנים ואופן להתגורר בקיבוץ XX, שהרי מרכז חייו נמצא במושב XXX (מקום מגוריו) וביישוב XXX (שם ה-XXX שהוא מנהל)". ונתון זה היה ידוע לאם מתחילת הקשר ביניהם.

האב שלל לחלוטין את טענת האם שהיא הודיעה לו מיד בתחילת הקשר על כוונתה לעבור לקיבוץ XX שכן "לא היה מביא ילד לעולם עם בת זוג שמתכוונת לעבור להתגורר במרחק של למעלה מ- 135 ק"מ ולמעלה משעתיים נסיעה ממנו" ועל כן אין ממש בטענתה שהוא ידע שהמגורים המשותפים עם האם הם זמניים. "למעבר האמור לא היה קשר כלשהו –ולו ברמז- לתוכנית הנדלני"ת של התובעת בקיבוץ XX".

האם לא החלה לטעת שורשים בקיבוץ כטענתה אלא "...בסך הכל ביקרה מעת לעת את הוריה המתגוררים בקיבוץ XX, כאשר לעיתים היא נסעה לשם עם הקטין כדי שיפגוש את סבו וסבתו ולעיתים הצטרף גם הנתבע לנסיעות אלה. הנתבע מצידו לא לקח חלק באירועי תרבות בקיבוץ ואין ממש בטענה כי התובעת החלה "לטעת שורשים" בקיבוץ – שכן התובעת המשיכה להתגורר יחד עם התובע במושב XXX והמשיכה לעבוד בחברת "XXX" שבצומת מסמיה (צומת ראם) "... משכך, הוא ראה בתכניו תכנית נדלני"ת – הא ותו לא.

הם דיברו על עריכת הסכם ממון כך שלכל אחד מהצדדים תישמרנה זכויות בבית שלו.

האב טען שבאזור מגוריו תכניות חינוכיות טובות החל מגיל 3 לרבות גנים במושב בו הוא גר ובמושבים סמוכים ומעולם לא סוכם שהבן יתחנך במערכת חינוך קיבוצית.

תסקיר:

3.ביום 26/2/2023 הוגש לתיק תסקיר של המועצה האזורית חוף אשקלון (להלן- התסקיר). התסקיר סוקר את המאפיינים המשפחתיים והערכת טובת הבן במעבר להתגורר עם אמו בקיבוץ XX.

עו"ס לסדרי דין התרשמה ששניהם הורים מיטיבים לבן, בעלי אחריות הורית טובה ומעורבים באותה מידה.

בשל מורכבות הסוגיה התקיימה וועדת תסקירים שכללה "ראש הצוות, עו"ס לסדרי דין, מפקחת מחוזית לסדרי דין, פסיכולוגית חינוכית מהשירות הפסיכולוגי במועצה וההורים". (להלן-הוועדה).

בוועדה תיארו ההורים את עמדתם.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

האב הביע חשש לפני הוועדה שהמעבר של הבן להתגורר בקיבוץ עם האם יפגע בקשר המשמעותי בינו לבין הבן.

האם הצהירה לפני הוועדה שהיא רואה חשיבות לקשר של האב עם הבן, אולם ציינה שאינה מרגישה שביכולתה לבנות חיים מאושרים ובטוחים ללא מעבר לצפון. היא "...חשה בודדה, לא שייכת, כמהה לקשר עם בני משפחה, מגורים במסגרת קיבוצית בבית קבע משלה, אשר יכולה לספק רמת חיים יותר טובים ומאושרים ולאפשר לה להרחיב את התא המשפחתי"

ועדת התסקירים לאחר ששקלה "...בכובד את החלופות האפשריות, ההמלצה היא כי לטובתו של הילד יש לאשר כי יעבור יחד עם אמו לקיבוץ XX" (הדגש בקו תחתי במקור).

עוד המליצה הוועדה על הסדרי שהות אשר יש בדעתם לתת מענה הן לצרכי האם, הן לצרכי האב והן כמשרתים את טובת הבן כדלקמן:

א. כל סוף שבוע שני הבן ישהה עם אביו באופן שבסוף שבוע זה ישהה הבן עם האב מיום חמישי עד ליום ראשון לסוף שבוע ארוך, מעבר הבן יהיה באזור עסקו של האב ב-XXX.

ב. בסוף שבוע לאחר מכן ישהה הבן עם האב מיום חמישי בתום המסגרת עד יום שישי מעבר הבן יהיה באזור עסקו של האב באזור .

ג. בנוסף סברו חברות הוועדה שהאב יהיה רשאי לבקר את הבן בימי שני בקיבוץ מהמסגרת החינוכית או לחילופין לקחת אותו ביום שני בשעה 13:00 עד ליום שלישי עת ישיבו למסגרת החינוכית.

זוין ש"האם מסכימה לסידור המוצע, האב מתנגד בתוקף ומבקש להשאיר את ההסדר הקיים היום".

הצדדים הגיבו בכתב להמלצות התסקיר ושובו על עמדותיהם ובעיקר שב האב על עמדתו הנחרצת נגד המעבר.

הדין:

4. ביום 19/4/2023 התקיים דיון במחלוקת האמורה.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

באי כוח הצדדים טענו באריכות בעניין, אולם בדברים לא הייתה חדשנות רבה אל מול הטיעונים שהועלו בכתב או לפני הוועדה. כל צד התבצר בעמדתו והציג את הכשל שבטיעוני האחר ולא מצאתי להרחיב בהבאתם.

דיון והכרעה:

5. אקדים ואומר שלאחר שקראתי את טענות הצדדים בכתב, שמעתי את הצדדים וקראתי את התסקיר הגעתי לכדי מסקנה שיש לאפשר לאם לעבור ולהתגורר בקיבוץ XX.

6. לא מדובר בבקשה להגירה פנימית רגילה, מעבר למקום מגורים אחר והחלטה בעניין זה היא החלטה הקובעת מסמרות בעתידה ובאורח חייה של האם עד כדי שלילת רצונה לקבוע לעצמה את אורח חייה. אין מחלוקת שלא ניתן להגביל את חופש התנועה של האם ולמנוע ממנה בחירה היכן להתגורר. קביעה זו נכונה כלפי כל אם ואב בישראל, אולם בנסיבות תיק זה מקל וחומר.

כך, דומה וברור שהבן בגיל קטני קטנים וחזקת הגיל הרך קבעה ועודנה קובעת שטובת הקטין אצל אמו. די בכך כדי לאפשר לאם להעתיק מגוריה לקיבוץ כבקשתה.

השאלה הנותרת לבחינה היא האם המעבר עולה עם טובתו של הבן וכיצד תישמרנה זכויותיו של האב.

7. אליבא דדעתם של גורמי המקצוע, הוועדה, המעבר עולה בקנה אחד עם טובתו של הבן. קשה לדמיין שוועדה מקצועית היושבת על המדוכה לא תבחן את האפשרויות השונות אל מול טובת הבן.

ברם, גם אם אטיל ספק בכך, אך למקרא התסקיר איני עושה כך, סבורני שלא יהיה חולק על כך שטובתו של הבן נגזרת בעת שהייתו עם האם גם מתחושת הסיפוק, הנינוחות ותחושתיה של האם. ברור שכל שימנע מעבר האם לקיבוץ- לחיים שונים מחייה היום- כחברה בקיבוץ השלמות (Well-being) שלה תיפגע ותחושתיה של האם בתפיסתה את חייה, רצונותיה ושלוות חייה יקרינו על חייו של הבן.

מנגד, ברור שהחלטה זו עשויה לפגוע בזכות ההורית של האב להיות אב לבן על פי שנהג עד כה.

כעולה מהחומר שלפני, כאמור, שני ההורים הם הורים מיטיבים וראויים. טובת הבן להיות בקשר עם שני הוריו.

8. בטרם אדרש לפרקטיקה הכרוכה בטובת הילד בהקשרו של המעבר ראוי להדגיש שאיני יכול לקבל את גישת האב ה'מאשים' במרומז ובישירות ולא פעם אחת את האם באנוכיות המזניחה את טובת הבן לטובת טובתה האישית מצד אחד והזנחת טובת הבן כתולדה של גישה נדלני"ת, כלשונו, קרה ומחושבת, מצד שני.

האב טען שהאם התקבלה לחברות בקיבוץ עת היו בני זוג. קבלת טיעון זה מאששת את גישתה של האם שהוא ידע או שהיה עליו לדעת ששינוי כה גדול בחייה יוביל לכך שיבוא יום והיא תעבור להתגורר בקיבוץ.

דברים אלו מקבלים משנה תוקף עת טען בסעיף 19 ש"לתובעת היה כאמור ברור מהרגע הראשון להיכרות הצדדים כי מרכז חייו במושב XXX (שם מתגוררים גם אימו ואחיו) וכי אין ולו שמץ של סיכוי שהוא יעתיק את מגוריו לקיבוץ XX המרוחק" – התובנה העולה מדברים אלו שנושא המעבר עלה גם עלה בשיח בין הצדדים. צא ולמד: אם לא עלה שיח זה בין הצדדים כיצד היה לתובעת ברור אם לא הובהר לה על ידי הנתבע- ואם הובהר לה שזו עמדתו הרי שידע שזו כוונתה.

דברים אלו אף אינם מתיישבים עם האמור בסעיף 44 לכתב הגנתו שם טען "...לא היה מביא ילד לעולם עם בת זוג שמתכוונת לעבור להתגורר במרחק של למעלה מ-135 ק"מ...". ראש וראשון טוב לו שלא נאמר משפט זה משל האם היא כלי להולדת ילדים בהתאם לרצונותיו או תכתיביו ולא פרי אהבתם לעת ההיא. דומני שבני זוג הבאים בברית אהבתם ובחרים להביא ילד לעולם אינם מייגעים במוחם, בדרך כלל, נושאים שניתן להעלותם בדיעבד.

לגופה של מחלוקת עובדת היותה של החזרה לקיבוץ הולדתה היה באוויר- עצם הידיעה על קבלתה של האם כחברה בקיבוץ היה לנגד עיניו כהליך שעל ציר הזמן יוביל למעברה להתגורר כחברה בקיבוץ.

9. איני אטום לרחשי ליבו של האב ואינו גס בתחושותיו. אך במצב הדברים שנוצר האם אינה יכולה להישאר להתגורר במקום מגוריה ולהיות שבויה באזור מגוריה הנוכחי עד שיבגר הבן ובעשותה כן לבטל עתידה כחברה בקיבוץ. עם כל הקושי דומה שניידות האב מצד אחד והרחבת זמני שהות יעניקו את האיזון הנכון במצב דברים בלתי אפשרי זה לכל אחד מההורים.

10. בשים לב לאמור לעיל אני מקבל את בקשת באם לעבור להתגורר עם הבן בקיבוץ XX.

11. יחד עם זאת, מצאתי לשנות מהמלצת הוועדה באשר לשהות של האב עם הבן בסופי שבוע באופן שבחודש אחד האב ישהה עם הבן בשני סופי שבוע החל מיום חמישי ועד למוצאי שבת בשעה 19:00. האם תביא את הבן למקום עבודתו של האב בישוב XXX ותאסוף את הבן מבית האב, כאמור, במוצאי שבת.

בחודש שלאחר מכן ישהה הבן עם האב שלושה סופי שבוע כאשר רק שניים מהם הם שבוע אחר שבוע ובאותה מתכונת של הבאת הבן ואיסופו.

ההורים יחלקו ביניהם את החופשות והחגים כמקובל מחצה ומחצה כאשר הבן שוהה עם אחד ההורים בחג מסוים בשנה א הוא יחגוג עם ההורה האחר בשנה הבאה.

לעניין אמצע השבוע אני מאמץ את המלצת התסקיר. עם זאת לאב שמורה הזכות בתיאום עם האם להרחיב ביקוריו מעת לעת אצל הבן.

12. האם תדווח לאב על כל אירוע של הבן במסגרות השונות, האב יזמן להשתתף בהם וינהג על פי הבנתו.

13. בטרם נעילה מצאתי להדגיש שלא ראיתי לנכון להורות על חקירת התובעת והעו"ס לסדרי דין שכן בכך יש הכשלה מראש של יכולתה של התובעת לממש את רצונה לעבור להתגורר בקיבוץ, שכן התמשכות ההליכים יקבעו מראש את תוצאות ההליך ואיני יכול להסכים לכך.

14. אני משהה החלטתי זו של מעבר בפועל למשך 7 ימים מהיום ועד ליום 9/7/23 על מנת שיוכל כל אחד מהצדדים להשיג על החלטתי לבית המשפט המחוזי.

15. מתיר פרסום ההחלטה בהשמטת כל פרט מזהה.

16. אין צו להוצאות.

17. תואיל המזכירות לשלוח החלטתי לצדדים ולקבוע ת"פ לסגירת התיק ליום 9/7/23.

ניתנה היום, י"ב תמוז תשפ"ג, 01 יולי 2023, בהעדר הצדדים.

מרדכי (מוטי) לוי, סגן נשיא